

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-123/04
Бања Лука, 14.02.2006. год.**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић као предсједника вијећа, Драгослава Лукића, Петра Бајића, Јанка Нинића и Дарка Осмића као чланова вијећа, у правној ствари тужиље Р.С.-Органа за стамбене и гарнизонске послове, коју заступа Војно правобранилаштво В.Р.С., Одјељење Б. Л., а војног правобраниоца заступа Б. М., против тужене Г. Д., Б. Л., улица С. К. број 50, коју заступа пуномоћник М. С., адвокат, Б., Б. А. Ч. број 217, ради предаје стана у посјед, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Б. Л. број Гж-1581/01 од 01.07.2002.године, на сједници одржаној дана 14.02.2006. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. број П-613/00 од 29.03.2001. године обавезана је тужена Г. Д. да преда стан у Б. Л., у улици С. К. број 50 у приземљу, стан број 2, у посјед власнику Команди гарнизона, слободан од лица и ствари у року од 15 дана по правоснажности пресуде, под пријетњом извршења. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. број Гж-1581/01 од 01.07.2002. године одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Тужена је изјавила ревизију ("предлог ревизије") из које произилази да другостепену пресуду побија због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права. Предложила је да се другостепена пресуда укине.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи предаја стана ближе означеног у изреци првостепене пресуде.

Спорни стан, према утврђеном чињеничном стању, користио је старији водник Д. П. као носилац станарског права. Тужила Р. С. је преко надлежног органа, као давалац стана на коришћење, раскинула с њим уговор о коришћењу стана, пошто је због потреба службе премјештен у С. Р. Ј.. Из образложења акта Команде Гарнизона Б. Л. Инт. број 29/1-109 од 19.07.1999. године произилазило би да је уговор раскинут 15.06.1992. године кад је дотадашњем носиоцу станарског права издата потврда о предаји стана, а у ревизији се тврди да је до тога дошло "након 01.04.1992.године". Накнадно датом саглашношћу број 10-65 од 05.10.1993. године Војне поште 4022 - Органа за стамбене и гарнизонске послове Б. Л., дозвољено је Д. П. да дио тог стана "може издати... на коришћење подстанару Д. Г. по занимању РВРС", заспосленој у "ВП 7225 Б.Лука". Тужена је користила спорни стан само на основу те сагласности, без рјешења којим би јој тај стан био дојељен и без уговора о коришћењу стана. Поменути рјешењем Команде Гарнизона Б. Л. Инт.број 29/1-109 од 19.07.1999. године дат је туженој отказ сагласности за коришћење стана и наложено јој да стан преда Команди гарнизона у року од 30 дана од пријема рјешења. Другостепеним рјешењем Г. В. Р. С.-Сектора за "орг.моб. и перс. послове" Пов. број 93/2-8-355 од 26.08.1999. године жалба тужене је одбијена и првостепено рјешење од 19.07.1999. године

потврђено. Тужба тужене против другостепеног акта одбачена је рјешењем Врховног Војног суда Републике Српске УП број 29/99 од 08.12.1999. године.

Налазећи да је тужиља власник, тј. носилац права располагања стана, у то вријеме - у државној својини, који тужена сада користи без правног основа, првостепени суд је на основу члана 37. Закона о основним својинско-правним односима ("Сл.лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90 и "Сл.гласник Р. С.", бр. 38/93) удовољио тужбеном захтјеву.

Чињенична утврђења и правна схватања првостепеног суда прихватио је и другостепени суд, позивајући се још и на одредбу члана 30. став 7. Закона о стамбеним односима ("Сл. лист. СРБИХ", 14/84 -пречишћени текст 12/87 и 36/89, те "Сл. гласник. Р. С.", бр. 19/93, 22/93, 12/99 и 31/99 у даљем тексту ЗСО).

Ревизија није основана.

Сагласност Војне поште 4022 - Органа за стамбене и гарнизонске послове Б. Л. број 10-65 од 05.10.1993. године, на коју се позива и ревизија, садржавала је овлашћење, дато носиоцу станарског права Д. П. да може издати дио спорног стана на коришћење туженој као подстанару. Исељењем из стана у току 1992. године и предајом стана тужиљи, престало је својство носиоца станарског права Д. П.. Тиме је престала важност и сагласности од 05.10.1993. године, која је везана за својство Д. П., као носиоца станарског права. Овакав став произилази и из одредбе члана 54. став 6. ЗСО, према којој "право подстанара да користи стамбену просторију на основу уговора о подстанарском односу престаје и престанком права носиоца станарског права да користи стан у коме се та просторија налази." Не стоје, према томе, ревизиони наводи "да се оваква сагласност уопште није могла укидати нити поништавати", да није оспорена "ни једним документом предложеника - тужитељице", те да је "и данас на снази".

Ревиденткиња тврди да се раскид уговора о коришћењу стана са Д. П. "након 01.04.1992. године ... примјеном одредаба Закона о престанку Закона о примјени напуштене имовине ex lege сматра ништавним". Тачно је да је чланом 14. став 2. Закона о престанку примјене Закона о коришћењу напуштене имовине ("Сл. гласник Р. С.", бр. 38/98, 12/99, 31/99, 38/99, 65/01, 13/02, 39/03 и 96/03), прописано да се лице, које је напустило свој стан у периоду између 30. априла 1991. године и 19. децембра 1998. године сматра избјеглицом или расељеним лицем у складу са Анексом 7. Општег оквирног споразума за мир у Б. и Х. с правом повратка у тај стан без обзира на околности под којима га је напустио. Ова законска одредба се међутим не може примјенити на спорни случај. Стан, из кога тужена треба да се исели, не спада у напуштену имовину, а ранији носилац станарског права није тражио поврат стана, тако да станом располаже тужена као носилац права располагања. Према томе, ни овај ревизиони навод није основан.

Према члану 54. став 7. ЗСО подстанар који остане у стану по исељењу носиоца станарског права, сматра се као лице незаконито усељено. Како је на поменуто, ревиденткиња тврди да је раскид уговора са носиоцем станарског права Д. П. "суд, односно други орган провео након 01.04.1992. год.". Према томе она није могла користити стан као лице бесправно усељено прије овог датума, јер га је користио поменути носилац станарског права. Тужба је поднесена 23. марта 2000. године. Од 1. априла 1992. године до 23. марта 2000. године није истекао преклузивни законски рок из става 7. у вези са ставом 2. члана 30. ЗСО (тј. укупно 8 година), на који се позива ревиденткиња. Није, према томе, наступила законска преклузија за покретање и вођење спора. Доследно томе, није "промашена активна легитимација тужитеља" како се тврди у ревизији.

У одговору на тужбу тужена је изричито навела да "не спори чињеницу да је тужитељ власник двособног стана у Б. Л., у ул. С. К. број 50. приземље, стан бр.2". Порицање тих навода у ревизији представља стога побијање другостепене пресуде због погрешно, односно непотпуно утврђеног чињеничног стања, а то је, у ревизионом поступку искључено у смислу 385. став 3. Закона о парничном поступку који је био на снази у вријеме доношења првостепене пресуде ("Сл. лист СФРЈ", број 4/77 до 35/91, те "Сл. гласник Р. С.", бр. 17/93, 14/94 и 32/94, у даљем тексту: ранији ЗПП). Из тих разлога није основано позивање ревизије на нерјешено питање војних станова након распада бивше СФРЈ, на анекс "Г" Споразума о сукцесији имовине бивше СФРЈ, као и тврдња да "тужитељ није имао ни елементе на основи којих би уопште могао тражити испражњење стана", односно да "ничим није доказао да је стварни власник спорног стана".

Одлуке Дома за људска права Б. и Х., укључујући и ону на коју указује ревизија, јесу коначне и обавезујуће, али се примјењују само на случајеве које је Дом конкретно разматрао, а не - по

аналогiji. Тужена није, наjме, ничим доказала да је овај спор расправљен и пред Домом за људска права Б. и Х. и да је донесена друкчија одлука од ове у парничном поступку.

Као лице незаконито уселено, тужена на спорном стану није остварила право на дом у смислу члана 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и дужна је да се из стана исели у смислу поменуте одредбе члана 30. став 7. ЗСО.

Тврдња ревиденткиње да на дан подношења тужбе није био на снази "Правилник о становима у ВРС" без утицаја је на пресуђење у овом спору, као и сви остали ревизиони наводи.

Из изложеног произилази да одлуке нижестепених судова немају недостатака на које се указује у ревизији, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Зато је на основу члана 393. ранијег ЗПП у вези са члановима 456. став 1. и 461. Закона о парничном поступку који је сада на снази ("Сл. гласник Р. С.", бр. 58/03, 85/03 и 74/05), ревизија тужене одбијена као неоснована.

Председник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић